

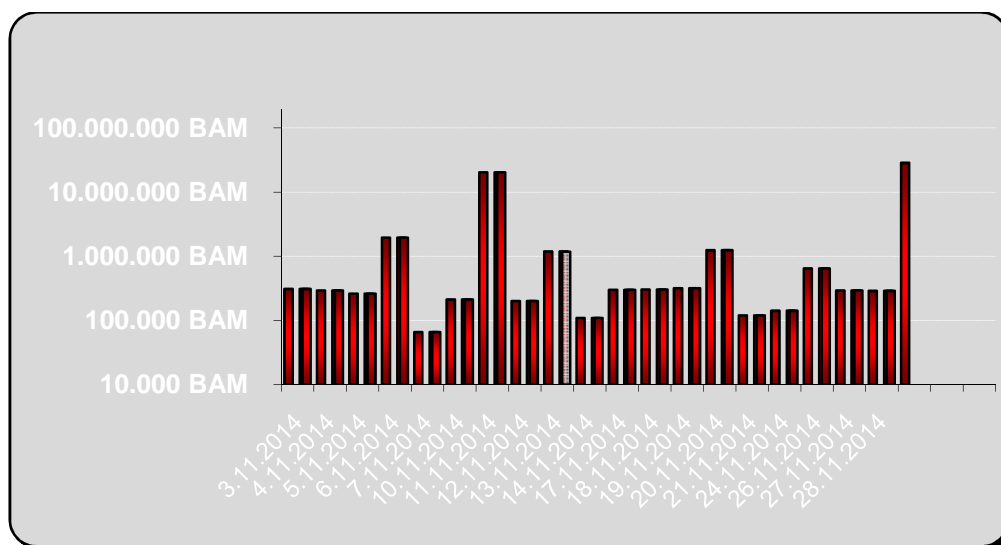
Sarajevska berza vrijednosnih papira – statistika Novembar 2014.

U novembru 2014. godine na Sarajevskoj berzi-burzi ostvaren je ukupan promet od 28.556.943,07 KM, što čini 46,09% od ukupnog prometa koji je ostvaren na BH berzama. U sklopu 649 transakcija prometovano je 5.227.351 vrijednosni papir.

Koristeći infrastrukturu Sarajevske berze – burze, u mjesecu novembru, uspješno je završena XXIII emisija trezorskih zapisa Federacije Bosne i Hercegovine, čime je za emitenta prikupljeno 19.902.264,50 KM.

Promet po vrstama trgovine:

Promet po vrstama trgovine	Promet (KM)	Promet (VP)	Broj transakcija
BTS Trgovina			
Redovna berzanska trgovina	8.628.543	5.081.427	589
Aukcije	14.308	143.085	1
Primarna trgovina	19.902.264	2.000	17
Prijavljena trgovina			
Paketi dionica	0	0	0
Vanberzanske i OTC transakcije	11.826	839	4
Ukupno	28.556.943	5.227.351	611

Promet po danima:

Promet po tržišnim segmentima – redovna berzanska trgovina:

	Promet (KM)	Promet (VP)	Broj transakcija
Kotacija kompanija	347.945	34.860	34
Kotacija fondova	942.658	191.747	137
Kotacija obveznice	3.603.734	4.546.176	159
Primarno slobodno tržište	2.177.276	163.682	237
Sekundarno slobodno tržište	1.445.143	137.074	54
Tercijarno slobodno tržište	111.786	7.888	12
Emitenti u stečaju	0	0	0
Ukupno:	8.628.543	5.081.427	633

Na Kotaciji kompanija ostvaren je promet dionicama emitenta "Bosnalijek" d.d. Sarajevo u iznosu od 347.945,33 KM što čini 4,03% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Zvanični kurs emitenta pao je za 2,82% u odnosu na prethodni mjesec. Dionicama emitenta "Klas" d.d. Sarajevo, nije bilo zaključenih transakcija u novembru 2014. godine. Na ovom segmentu tržišta prometovano je ukupno 34.860 dionica.

Na Kotaciji fondova, promet ostvaren u novembru iznosio je 942.658,45 KM ili 10,92% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Najveći promet na Kotaciji fondova ostvaren je dionicama ZIF "Fortuna fond" d.d. u iznosu od 443.928,05 KM, i mjesečnim porastom kursa od 7,63%. Na drugom mjestu po prometu nalazi se ZIF "CROBIH fond" d.d. Mostar sa ostvarenim prometom od 295.730,38 KM, i mjesečnim porastom kursa od 0,67%. Dionicama ZIF "BIG Investiciona grupa" d.d. Sarajevo koje su u novembru doživjele porast vrijednosti od 0,88% trgovano je u obimu od 102.709,74 KM. Na ovom segmentu tržišta prometovano je ukupno 191.747 dionica.

Na Kotaciji obveznica, promet ostvaren u novembru iznosio 3.603.734,54 KM ili 41,77% od ukupno ostvarenog redovnog prometa; od toga se obveznicama ratnih potraživanja Federacije BiH trgovalo u iznosu od 3.085.818,92 KM, dok je sa obveznicama stare devizne štednje FBiH ostvaren ukupan promet u iznosu od 517.915,62 KM. Na ovom segmentu tržišta u sklopu 159 transakcija prometovano je 4.546.176 obveznica.

Promet na Primarnom slobodnom tržištu iznosio 2.177.276,11 KM ili 25,23% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Najveći promet na Primarnom slobodnom tržištu u novembru ostvaren je sa dionicama emitenta JP "Elektroprivreda BiH" d.d. Sarajevo u iznosu od 871.080,52 KM. Na drugom mjestu po ostvarenom prometu nalazi se emitent BH "Telecom" d.d. Sarajevo sa iznosom od 549.523,28 KM. Treće i četvrto mjesto zauzimaju JP "Elektroprivreda HZHB" Mostar sa prometom od 167.396,20 KM, te "Fabrika duhana Sarajevo" d.d. Sarajevo sa ostvarenim prometom u iznosu od 144.955,24 KM.

Promet na Sekundarnom slobodnom tržištu iznosio je 1.445.143,00 KM ili 16,75% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Najveći promet na Sekundarnom slobodnom tržištu u novembru ostvaren je sa dionicama emitenta "Bihačka Pivovara" d.d. Bihać u iznosu od 857.700,00 KM. Na

drugom mjestu po ostvarenom prometu nalazi se emitent "Intesa Sanpaolo Banka" d.d. Sarajevo sa iznosom od 216.954,20 KM. Treće mjesto zauzima "Svjetlostkomerc "d.d. Sarajevo sa prometom od 119.600,00 KM.

Promet na Tercijarnom slobodnom tržištu iznosio je 111.786,54 KM ili 1,30% od ukupno ostvarenog redovnog prometa. Najveći promet na Tercijarnom slobodnom tržištu u novembru ostvaren je sa dionicama emitenta "Hidrometal"d.d. Sarajevo u iznosu od 50.000,00 KM.

Na Tržištu za emitente u stečaju u nije bilo zaključenih transakcija.

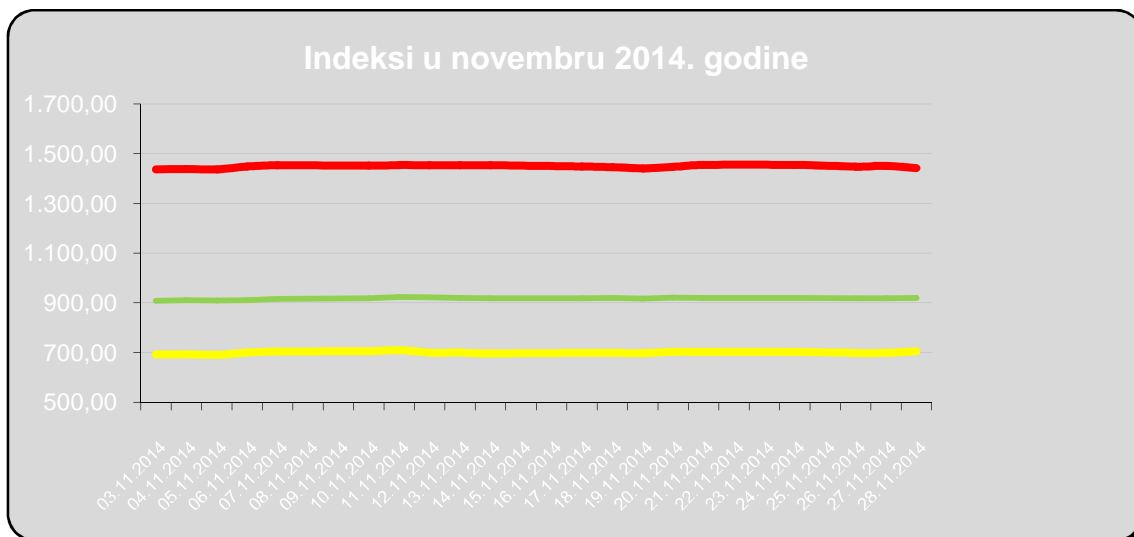
Održana je vanredna aukcija dionicama emitenta D.D. za proizvodnju kožne obuće Bugojno; prometovano je 143.085 dionica u vrijednosti od 14.308,50 KM.

	Kotacija kompanija	Kotacija fondova	Kotacija obveznica	Primarno slobodno tržište	Sekundarno slobodno tržište	Tercijaro slobodno tržište	Emitenti u stečaju	Ukupno
Promet (KM)	347.945	942.658	3.603.734	2.177.276	1.445.143	111.786	0	8.628.543
Prometovanih VP	34.860	191.747	4.546.176	163.682	137.074	7.888	0	5.081.427
Broj transakcija	34	137	159	237	54	12	0	633

Indeksi i tržišna kapitalizacija:

Kod indeksa investicijskih fondova BIFX-a, u mjesecu novembru, zabilježen je pad vrijednosti od 0,20%. Vrijednost indeksa SASX-10 porasla je za 1,39% u odnosu na prethodni mjesec. Porast vrijednost zabilježio je i indeks Primarnog Slobodnog tržišta SASX-30 za 1,00% u odnosu na prethodni mjesec.

Pokazatelj	Zadnji dan prethodnog perioda	Zadnji dan perioda	Promjena
Tržišna kapitalizacija	4.508.017.737,56	4.580.571.443,14	1,61%
BIFX	1.445,27	1.442,37	-0,20%
SASX-10	695,14	704,82	1,39%
SASX-30	910,71	919,78	1,00%

Emitenti na SASE:

Ukupno emitenata	320
Minimalno jedna trgovina u periodu	75
Kotacija kompanija	2
Kotacija fondova	11
Primarno Slobodno tržište	30
Sekundarno Slobodno tržište	140
Tercijarno slobodno tržište	113
Emitenti u stečaju	24
Novo-uvrštenih emitenata	2
Obustava prometa	0
Opoziv obustave prometa	0

Promet po emitentima:

Emitent	promet	broj transakcija	promjena kursa
FBiH obveznice ratna potraživanja ser. E	908.037,92	61	0,47%
JP Elektroprivreda BIH d.d. Sarajevo	871.080,52	35	3,49%
Bihacka Pivovara d.d. Bihać	857.700,00	5	5,88%
FBiH obveznice ratna potraživanja ser. B	651.431,99	17	-0,62%
FBiH obveznice ratna potraživanja ser. A	621.707,37	14	0,61%
BH Telecom d.d. Sarajevo	549.523,28	63	0,91%
ZIF Fortuna fond d.d.	443.928,05	14	7,63%
FBiH obveznice ratna potraživanja ser. C	433.094,64	14	1,30%
FBiH obveznice ratna potraživanja ser. D	429.016,57	16	0,00%

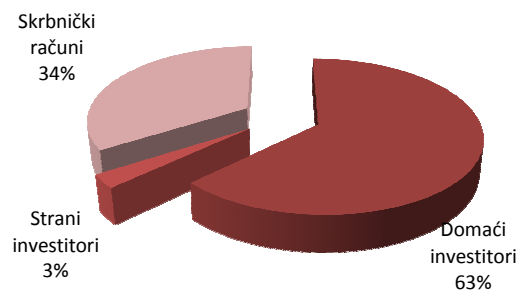
U oktobru 2014. godine Sarajevskoj berzi -burzi bile su prijavljene 4 vanberzanske transakcije u ukupnom iznosu od 56.158,84 KM.

Datum	emitent	cijena	Broj trgovanih VP	Vrijednost prometa	Broj transakcija
07.11.2014	ALUMINIJ DD MOSTAR	24,50	36	360,00	1
13.11.2014.	CENTROTRANS-EUROLINES DD SARAJEVO	24,50	180	4.410,00	1
18.11.2014.	KJP KOMUNALAC KALESIJA	40,70	123	5.006,10	1
26.11.2014.	ZIM DD ZENICA	4,10	500	2.050,00	1

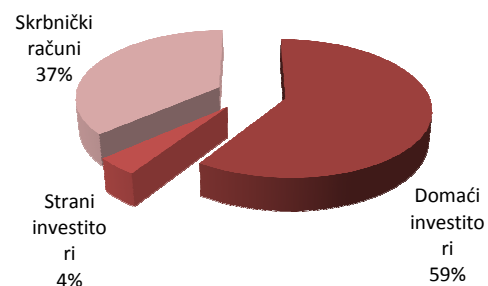
Struktura investitora:

	Kupovna strana	Prodajna strana
Domaći investitori	63,01%	59,30%
Strani investitori	2,86%	4,16%
Skrbnički računi	34,13%	36,54%

Kupovna strana

Prodajna strana

- Na berzansko tržište - Kotaciju SASE, uvršteni su vrijednosni papiri- trezorski zapisi F BiH, oznaka FBIHT23.
- Koristeći infrastrukturu Sarajevske berze – burze, u mjesecu novembru 2014.g. uspješno je završena XXIII emisija trezorskih zapisa Federacije Bosne i Hercegovine.
- Registar vrijednosnih papira u Federaciji BiH 28.11.2014., izvršio:
  - brisanje vrijednosnih papira: oznake BBISF, ISIN broja: BABBISF00001, emitenta BIRA BOSNA BANK INTERNATIONAL D.D. SARAJEVO, količine 355.872, nominalne vrijednosti jedne dionice 84,30 KM.
  - upis novih vrijednosnih papira u sistem registracije Registra: oznake BBISRK2, ISIN broja: BABBISRK2008, emitenta BOSNA BANK INTERNATIONAL D.D. SARAJEVO, količine 355.872, nominalne vrijednosti jedne dionice 84,30 KM.
- Na zasjedanju Godišnje skupštine Federacije euro-azijskih berzi (FEAS), te na sastanku radnog komiteta i sjednice Izvršnog odbora ove međunarodne organizacije, koja je održana u Zagrebu, Hrvatska, 19. i 20. novembra ove godine, Sarajevsku berzu-burzu predstavljao je dr. Tarik Kurbegović, direktor SASE.Sarajevska berza učestvovala je u radu svih tijela FEAS-a; prvog dana održan je radni sastanak za članice na kojem se razgovaralo o poboljšanju rizika poslovanja na berzi: od strategije rizika do rizika menadžementa, kao i o tržištu intelektualnog vlasništva, te drugim aktuelnim temama razvijenijih tržišta ovog regiona. Tokom drugog dana održane su sjednice Izvršnog odbora I Generalne skupštine FEAS-a, na kojima su bili prezentirani različiti izvještaji, uključujući odnose sa investitorima, regulative, te radionice, i prijem novih članova kao i aktivnosti FEAS-a u narednoj godini.
- Na Konferenciji o islamskom bankarstvu pod nazivom „ Novi izazovi za Islamsku ekonomiju i razvoj finansija“, koja je održana 20. i 21. novembra ove godine u Gazi-Husrebegovoj biblioteci u Sarajevu, Sarajevska berza je predstavila mogućnost uvođenja Islamskog Index-a na SASE, te način odabira i obrazloženje metodologije i postupaka kreiranja oglednog “SASE Islamic Index-a”. (detaljnije informacije možete pogledati na web stranici www.sase.ba)
- Registar vrijednosnih papira u Federaciji BiH 06.11.2014., izvršio:
  - brisanje vrijednosnih papira: FBIHT16, ISIN broja: BAFBIHT16002, emitenta FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE FEDERALNO MINISTARSTVO FINACIJA, količine 2.000, nominalne vrijednosti 10.000,00 KM.

- **RiTE "Ugljevik" za devet mjeseci u minusu od 32,8 mil KM**

Rudnik i Termoelektrana "Ugljevik" je za devet mjeseci ove godine ostvarila negativno poslovanje od 32.884.839 KM. Rukovodstvo ovog javnog preduzeća tvrdi da je takav rezultat poslovanja tehničke prirode. Naime, kako stoji u izvještaju o radu RiTE "Ugljevik", objavljenom na Banjalučkoj berzi, minus od više od 32,8 mil KM, u periodu januar - septembar 2014. godine, u prvom redu je posljedica nerealizovanog plana proizvodnje električne energije zbog neplanskog produženja redovnog remonta, prouzrokovanog kvarom na generatoru, u ukupnom trajanju od 71 dana. Također, na visinu ostvarenog negativnog rezultata poslovanja, osim gubitka prihoda po osnovu neostvarene proizvodnje, uticali su i dodatni neplanirani troškovi remonta turbogeneratora, te povećanje zakonskih obaveza po Zakonu o naknadama za korištenje neobnovljivih resursa i Zakonu o fondu solidarnosti u RS-u. Preduzeće RiTE "Ugljevik" je za period januar - septembar 2014. godine ostvarilo prihode od 79.861.500 KM, od čega su prihodi od prodaje električne energije bili 78.680.841 KM.

- **Udar na domaću proizvodnju - Prihodi od indirektnih poreza veći zbog rasta uvoza u BiH**

Iako BiH u ovoj godini bilježi porast prihoda od indirektnih poreza, ekonomski stručnjaci u BiH smatraju da nema razloga za pretjerano zadovoljstvo pošto veliki dio tih prihoda dolazi od uvoznih dažbina, koje ove godine bilježe i najveći rast. Sve to se, kako navode domaći ekonomisti, veoma negativno odražava na domaću proizvodnju i ukupnu privredu, u uslovima kada ionako imamo ogroman broj nezaposlenih, kao i sve veći broj firmi koje se nalaze u problemima i fazi likvidacije. Naime, posmatrano po strukturi prikupljenih prihoda u ovoj godini, najveći rast zabilježili su prihodi od uvoznih dažbina - PDV, carina, akciza, a koji su za deset mjeseci ove godine veći za 204 mil KM u odnosu na isti period prošle godine. Uprava za indirektno oporezivanje (UIO) BiH prikupila je u oktobru ove godine 588 mil KM indirektnih poreza, što je za 66 mil KM više nego u istom mjesecu prošle godine. Taj iznos predstavlja najveći, odnosno rekordni mjesečni iznos prikupljenih prihoda od uspostavljanja Uprave za indirektno oporezivanje BiH.

- **Zaduženje kod EBRD-a od 6 mil EUR za vodosnabdijevanje Gradačca**

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na jučerašnjoj sjednici u Sarajevu podržala je Inicijativu da kreditnim zaduženjem kod Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) budu osigurana sredstva za realizaciju Projekta vodosnabdijevanja Gradačca u iznosu do 6 mil EUR". Konačna Odluka o zaduženju bit će donesena po okončanju pregovora s EBRD-om o uvjetima kreditnog zaduženja. Krajnji dužnici po ovom kreditnom zaduženju su Općina Gradačac u iznosu do 4 mil EUR i Tuzlanski kanton u iznosu do 2 mil EUR, saopćeno je iz Ureda Vlade FBiH za odnose s javnošću.

- **Investiranje 40 mil EUR u industrijske zone moglo bi obezbijediti 8.000 radnih mjesta u BiH**

Završna konferencija projekta EU podrške malim i srednjim preduzećima u BiH održava se danas u Sarajevu. Šef Sekcije operacija za ekonomski razvoj, prirodne resurse i infrastrukturu u Delegaciji EU u BiH Martin Schieder istakao je da je cilj projekta bio poboljšati konkurentnost Bosne i Hercegovine

unapređenjem postojeće infrastrukture za poslovanje. Dodao je da je u okviru projekta sačinjeno devet studija izvodljivosti koje obuhvataju konceptualna rješenja u općinama Bihać, Brčko, Istočno Novo Sarajevo, Laktaši, Ljubuški, Mostar, Novi Travnik, Orašje i Teslić, te investicijske analize za Banju Luku i Bijeljину. Dvogodišnji projekt EU podrške malim i srednjim preduzećima u BiH finansirala je Evropska unija iz Instrumenata za predpristupnu pomoć (IPA 2009.) u iznosu 1,3 mil EUR, a provodila ga je kompanija WYG International Ltd.

- **"Vlada FBiH usvojila Program javnih investicija 2015-2017 vrijedan 11,9 mlrd KM**

Vlada FBiH usvojila je danas Program javnih investicija (PJI) Federacije BiH 2015-2017, čiji je cilj usaglašavanje razvojnih projekata s realnim izvorima financiranja za njihovu realizaciju. Kako se PJI, pored kandidiranih, sastoji i od projekata s osiguranim izvorima financiranja čija je realizacija u tijeku, PJI služi i kao temelj za analizu javnih investicija. PJI kao dokument može biti dobro sredstvo za upravljanje razvojem i za podizanje učinkovitosti javnih investicija, te osnovom pri planiranju ulaganja i donošenju investicijskih odluka. S obzirom na to da raspoloživa sredstva nisu uvijek dovoljna za višegodišnje financiranje projekata, PJI pomaže u boljem planiranju i korištenju sredstava, te stvara pretpostavke za pristup inozemnim izvorima financiranja. PJI sadrži pokazatelje o ukupno 160 projekata. Njihova vrijednost je 11.903.655.748 KM, od čega se 8.683.705.710 KM odnosi na 90 kandidiranih, a 3.219.950.038 KM na 70 projekata u implementaciji. Projekti u implementaciji su financirani, najvećim dijelom, ino sredstvima, od čega kreditima 76,69 posto, odnosno 2.469.514.993 KM. Domaće financiranje se najvećim dijelom (54,41 posto) odnosi na proračunska sredstva (260.241.045 KM).

- **Kompanijama iz BiH omogućen pristup investitorima na razvijenim tržištima**

Ambasada Bosne i Hercegovine u Kraljevini Norveškoj, zajedno sa "Seed Forumom" iz Osla i Društvom za tržišne studije iz Bosne i Hercegovine, bila je pokrovitelj i suorganizator ovogodišnjeg 26. po redu međunarodnog investicionog "Seed Foruma", koji je održan 11. novembra u Oslu. Ambasador Bosne i Hercegovine u Kraljevini Norveškoj Emir Poljo je otvorio investicionu konferenciju. U svom je govoru istakao da je Bosna i Hercegovina prva zemlja jugoistočne Evrope koja je postala dio "Seed Foruma International" - SFI i time pokazala spremnost da omogući mladim firmama sa inovativnim tehnologijama da pristupe mreži najvećih investitora u svijetu. Podvukao je punu spremnost institucija vlasti Bosne i Hercegovine da partnerskim odnosom sa "Seed Forumom" omoguće mladim firmama iz Bosne i Hercegovine pristup investitorima na razvijenim tržištima kao što je Norveška. Naglasio je i značaj poslovnih ljudi iz bosanskohercegovačke dijaspore, te potrebu da se pridruže ovim finansijskim centrima s ciljem uspostavljanja veza sa firmama iz Bosne i Hercegovine. Kao novu poslovnu mogućnost je istakao nedavno potpisan Sporazum o slobodnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Norveške koji stupa na snagu 1. januara 2015. godine i pozvao prisutne da investiraju u potencijale koje ima Bosna i Hercegovina i zemlje Zapadnog Balkana. Najveći broj predstavnika kompanija i investitora na konferenciji, ukupno 66, je bilo iz Norveške i Švedske. U centralnom dijelu svoje razvojne projekte prezentiralo devet firmi među kojima DPA – systems iz Bosne i Hercegovine i EON iz Srbije. SFI – "Seed Forum International" je globalna platforma za rane investicije u kapital koja uključuje 35.000 registrovanih investitora i funkcioniра u četrdeset zemalja svijeta. Sjedište je u Londonu, a ima porijeklo iz norveškog inovacionog sistema.